

Уманський національний університет садівництва

Кафедра економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор Мостов'як І.І.

_____ 2015 року
“ _____ ” _____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність   8.03050401 Економіка підприємства
   8.03050701 Маркетинг
   8.03050801 Фінанси і кредит
   8.03050901 Облік і аудит

Факультет економіки і підприємництва

Умань – 2015 рік

Робоча програма Глобальна економіка для студентів
(назва навчальної дисципліни)

за спеціальностями – 8.03050401 Економіка підприємства

8.03050701 Маркетинг

8.03050801 Фінанси і кредит

8.03050901 Облік і аудит

Розробники: Смолій Л.В. – ст. викладач, кандидат економічних наук
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол від 28 серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри економічної теорії _____ (Костюк В.С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«_____» _____ 2015 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки і підприємництва за спеціальностями 8.03050401 Економіка підприємства, 8.03050701 Маркетинг, 8.03050801 Фінанси і кредит, 8.03050901 Облік і аудит
(шифр, назва)

Протокол № 1 від 1 вересня 2015 року

“__” _____ 20__ року Голова _____ (Бечко П.К.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© УНУС, 2015 рік

© Смолій Л.В., 2015 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 0305 – економіка і підприємництво	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 8.03050401 – економіка підприємства 8.03050701 – маркетинг 8.03050801 – фінанси і кредит 8.03050901 – облік і аудит	Рік підготовки	
Змістових модулів – 11		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		14 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
		-	
Вид контролю:			
іспит	-		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 50%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення глобальної економіки набуває особливої актуальності в сучасних умовах, оскільки інтернаціоналізація товарних і фінансових ринків, що поглиблюється, взаємозв'язок, що посилюється, і взаємозалежність національних економік все більше впливають на розвиток кожної окремої країни. Економічні спади, фінансові і валютні кризи, спочатку виникаючи в окремих країнах або регіонах, неминуче набувають глобального характеру. Урахування цієї обставини є необхідною умовою проведення ефективної макроекономічної політики. Більш того, сьогодні стає усе більш очевидним, що жодна з країн не може успішно вирішувати економічні проблеми, не координуючи свою національну політику з політикою, що проводиться іншими країнами. Все це справедливо для України, успішне проведення економічних реформ в якій неможливе без повномасштабної участі у системі світогосподарських зв'язків.

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів знань умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки.

Завдання: виявлення системної сутності економічної глобалізації; визначення впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; ідентифікація сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту; аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- природу, передумови та фактори становлення глобальної економіки;
- закономірності глобальної корпоратизації бізнесу;
- генезис глобальної економічної інтеграції;
- характер, форми, моделі та конкурентні переваги регіональної економічної інтеграції в глобальних умовах розвитку,
- динаміку процесів інституціоналізації глобального економічного розвитку;
- форми та механізми соціалізації глобальної економіки;
- механізми та інструментарій антициклічного регулювання економік у глобальній системі;
- дію конкурентних механізмів глобального ринку;
- напрями інтеграції України в глобальний економічний простір.

вміти:

- аналізувати тенденції глобалізації економічного розвитку;
- виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації;
- розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів;
- організовувати процеси управління міжнародною економічною діяльністю регіонів, галузей, міжгалузевих комплексів;
- визначати регулятивні пріоритети формування сучасної міжнародної економічної політики.

МОДУЛЬ 1.

СТАНОВЛЕННЯ ГЛОБАЛІСТИКИ, ФОРМУВАННЯ ЇЇ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ І ТЕОРЕТИЧНОЇ БАЗИ

Змістовий модуль 1. Загальна теорія і методологія глобалістики

Сутність і природа глобалізації. Становлення глобалістики – науки про глобалізацію, формування її методологічної бази. Базові концепції, які характеризують історичні рамки глобалізації. Основні ідеологічні концепції глобалістики, історичний аналіз, сучасні моделі, їх висновки, зміст і протиріччя. Етапи та форми економічної глобалізації. Методологія дослідження глобалізаційних процесів у світовому господарстві. Визначення предмету курсу «Глобальна економіка».

Змістовий модуль 2. Глобалізація як економічна категорія, процес, явище

Поняття економічного глобалізму. Економічний глобалізм як економічна категорія. Глобалізація економіки як економічне явище та економічний процес. Глобалізація економіки як тенденція розвитку світової економіки. Витоки глобалізації та причини її розвитку. Закономірності функціонування глобальної економіки. Роль інтернаціоналізації в процесах глобалізації. Трансформація чинників глобалізаційного розвитку в процесі економічної еволюції. Етапи розвитку процесу глобалізації. Основні школи сучасної глобалістики. Теорія міжнародної економіки про етапи розвитку глобальної економіки та їх критерії. Загальна характеристика сучасного етапу процесу глобалізації. Форми прояву глобалізаційної тенденції в сучасних умовах.

Змістовий модуль 3. Становлення глобальної економіки

Поняття глобальної економічної системи. Об'єктивні засади формування глобальної економічної системи. Структура глобальної економічної системи та її основні елементи. Взаємозв'язок елементів глобальної економічної системи. Ланцюжок додавання вартості у глобальній економічній системі. Асиметричність глобальної економічної системи як властивість геоекономічної структури світу. Причини асиметричного характеру глобальної економічної системи. Форми вияву асиметрії. Можливості побудови симетричної глобальної економічної системи. Багатомірність світової економіки та симетричність світового економічного розвитку. Саморегуляція та регулювання у глобальній економічній системі. Співвідношення існуючих механізмів саморегулювання та інституціонального регулювання процесу становлення глобальної економічної системи. Регулятивно-координаційні центри глобальної економіки: можливість, необхідність, доцільність, ефективність.

Змістовий модуль 4. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації

Трансформація світу у глобальній економіці: історична ретроспектива. Багатомірність світового економічного простору: сутність, ознаки, форми прояву. Особливості сучасного етапу глобалізації. Процес глобалізації як багаторівнева ієрархічна система. Система критики глобалізації. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальних трансформацій. Сутність базових критичних зауважень процесу глобалізації.

Змістовий модуль 5. Парадокси глобалізації та проблеми її доказової бази

Сутність глобальних економічних парадоксів. Базові глобальні парадокси: парадокс глобальної стратифікації; феномен домашнього заміщення; парадокс «Філдстайна – Хоріока»; парадокс низької мобільності нетто-потоків капіталу; парадокс дисоціації. Характеристика базових глобальних парадоксів.

Змістовий модуль 6. Альтерглобалізм та його форми

Альтерглобалізм як сучасна форма прояву глобалізаційних процесів. Сутність альтерглобалізму, його значення для розвитку глобалізації. Головні суб'єкти альтерглобалістського руху. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальних трансформацій. Сутність базових критичних зауважень процесу глобалізації. Економічний зміст альтерглобалістських програм.

МОДУЛЬ 2.

СУЧАСНА СИСТЕМА СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Змістовий модуль 7. Глобальна економіка як прогностична реальність

Особливості сучасного етапу світового розвитку. Сценарії глобального розвитку. Неоліберальна глобалізація. Апокаліпсис: глобальна цивілізаційна катастрофа. Приборкана глобалізація. Неокolonіалізм. Моральна глобалізація. Анархія. Оптимістична програма майбутнього устрою глобальної системи. Глобалізація свідомості.

Змістовий модуль 8. Інституційне середовище глобальних трансформацій

Міжнародні компанії як провідні носії процесу глобалізації. Сучасні тенденції розвитку ТНК. Зміни у масштабах та видах діяльності, трансформація фінансового управління. Вплив ТНК на економічну глобалізацію та його напрямки. Співвідношення процесів транснаціоналізації та глобалізації. Міжнародні організації в розвитку процесів глобалізації. Глобалізаційна функція

міжнародних торговельних організацій. Роль міжнародних фінансових організацій і глобалізації економіки. ООН як координаційний центр світового розвитку: можливості регулювання глобального розвитку. Держави та глобальна консолідація націй. Роль національних держав у розвитку глобалізаційних процесів. Держави-лідери та держави-аутсайтери світового економічного розвитку в процесах глобалізації. Доцентрові і відцентрові, інтернаціональні та інтранаціональні тенденції. Можливості світової консолідації націй.

Змістовий модуль 9. Регулятивні механізми глобальної економіки

Зменшення стихійності і посилення урегульованості відносин між країнами в умовах глобалізації. Глобалізація регулювання світової економіки як відбиток ієрархічності її структури. Елементи тоталітаризму в міждержавних відносинах. Глобальні регулятори конкурентності національних економік, галузей, підприємств та товарів. Економічне керування як процес прийняття рішень. Особливості економічного керування на наднаціональному рівні. Формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. Механізми соціального регулювання в умовах глобалізації економіки. Глобалізація, правління та національна держава. Національна автономія в умовах глобалізації. Роль міжнародних організацій у регулюванні глобальної економіки.

Змістовий модуль 10. Міжнародні стратегії глобалізації

Сутність стратегії глобалізації, її формування. Стратегії глобального розвитку світу. Теллурократія. Талассократія. Американська атлантична лінія геополітики. Західноєвропейська атлантична лінія геополітики. Концепція уніполярності. Концепція країни-гегемона. Концепція глобального й антитерористичного уряду. Бі/триполярна система. Коаліції держав. Коаліція регіональних інтеграційних об'єднань. Поліполярна система. Корпорації як суб'єкт впливу на політику національних держав. Автономізація. Глобальне громадянське суспільство.

Змістовий модуль 11. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

Необхідність інтеграції України у глобальне економічне середовище. Методологічні засади гео економічного аналізу і прогнозування, необхідні для формування стратегії подальшого розвитку України в умовах глобалізації. Форми та напрямки інтеграції України у глобальне економічне середовище. Євроатлантичний вектор інтеграційного розвитку України. Євроазійські орієнтири зовнішньоекономічного розвитку України. Співробітництво України з міжнародними економічними організаціями. Адаптація до вимог СОТ. Співпраця з МВФ, групою Світового банку, ЄБРР. Україна в глобалізації інформаційного середовища. Місце України в глобальному політичному та економічному просторі. Наслідки глобального економічного розвитку України: переваги та втрати. Стратегічні проблеми міжнародної безпеки України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. СТАНОВЛЕННЯ ГЛОБАЛІСТИКИ, ФОРМУВАННЯ ЇЇ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ І ТЕОРЕТИЧНОЇ БАЗИ						
ЗМ 1. Загальна теорія і методологія глобалістики	8	2	-	-	-	6
ЗМ 2. Глобалізація як економічна категорія, процес, явище	9	2	2	-	-	5
ЗМ 3. Становлення глобальної економіки	8	-	-	-	-	8
ЗМ 4. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	8	2	2	-	-	4
ЗМ 5. Парадокси глобалізації та проблеми її доказової бази	8	1	-	-	-	7
ЗМ 6. Альтерглобалізм та його форми	8	1	2	-	-	5
Разом за модулем 1	49	8	6	-	-	35
Модуль 2. СУЧАСНА СИСТЕМА СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ						
ЗМ 7. Глобальна економіка як прогностична реальність	8	2	-	-	-	6
ЗМ 8. Інституційне середовище глобальних трансформацій	8	-	2	-	-	6
ЗМ 9. Регулятивні механізми глобальної економіки	8	2	2	-	-	4
ЗМ 10. Міжнародні стратегії глобалізації	8	2	2	-	-	4
ЗМ 11. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	9	2	2	-	-	5
Разом за модулем 2	41	8	8	-	-	25
Усього годин	90	16	14	-	-	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль 2 Глобалізація як економічна категорія, процес, явище	2
2	Змістовий модуль 4 Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	2
3	Змістовий модуль 6 Альтерглобалізм та його форми	2
4	Змістовий модуль 8 Інституційне середовище глобальних трансформацій	2
5	Змістовий модуль 9 Регулятивні механізми глобальної економіки	2
6	Змістовий модуль 10 Міжнародні стратегії глобалізації	2
7	Змістовий модуль 11 Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	2
Разом		14

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення теоретичної бази глобалістики (1, с. 16–27)* Методологія дослідження глобалізаційних процесів у світовому господарстві (2, с. 98–156).	6
2	Теорія міжнародної економіки про етапи розвитку глобальної економіки та їх критерії (3, с. 89–111, 4, с. 121–128). Форми прояву глобалізаційної тенденції в сучасних умовах (6, с. 87–89).	5
3	Регулятивно-координаційні центри глобальної економіки: можливість, необхідність, доцільність, ефективність (1, с. 113–131).	8
4	Трансформація світу у глобальній економіці: історична ретроспектива (1, с. 28–36, 5, с. 22–28).	4
5	Економічні парадокси у системі наукових знань про глобалізацію. Причини виникнення глобальних економічних парадоксів (2, с. 197–213).	7
6	Вплив антиглобалізму на процеси глобалізації (6, с. 87–89)	5
7	Варіанти найбільш реально прийнятних сценаріїв розвитку світу (7, с. 451–486)	6
8	Можливості світової консолідації націй (8, с. 155–162, 9, с. 3–9)	6
9	Глобалізація регулювання світової економіки як відбиток ієрархічності її структури (1, с. 142–156).	4
10	Особливості розробки стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації. Глобальне громадянське суспільство (5, с. 31–47, с. 86–96, 7, с. 22–38)	4
11	Методологічні засади гео економічного аналізу і прогнозування, необхідні для формування стратегії подальшого розвитку України в умовах глобалізації (1, с. 184–187, 10 с. 70–75, 11, с. 6–9)	5
Разом		60

*Джерело для самостійного опрацювання та його номер:

1. Мазурок П.П. Глобальна економіка: навч. посіб. / П.П. Мазурок, Б.М. Одягайло, В.В. Кулішов, О.М. Сазонец. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 208 с.
2. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: навч. посіб. / Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2009. – 364 с.
3. Міжнародна економіка: підручник / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2009. – 560 с.
4. Касабова І.А. Еволюція наукових поглядів на глобалізацію / І.А. Касабова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 1. – С. 121 – 128.
5. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації / За ред. Г.Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2001. – 538 с.
6. Будкін В. Економічна глобалізація: витоки, тенденції та протиріччя / В. Будкін // Економіка України. – 2010. – № 11. – С. 87 – 89.
7. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2009. – 356 с.
8. Бабій Л. Роль наднаціональних і міжнародних організацій у формуванні глобального економічного правопорядку / Л. Бабій // Право України. – 2010. – № 1. – С. 155 – 162.
9. Білорус О.Г. Глобальна інтеграція і тенденції кризової еволюції світу / О.Г. Білорус // Економічний часопис – XXI. – 2010. – № № 7/8. – С. 3 – 9.
10. Корж М.В. Особливості і проблеми розвитку національної економіки в умовах глобалізації / М.В. Корж // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 2. – С. 70 – 75.
11. Головня О.М. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічне зростання України: оцінка загроз та можливостей / О.М. Головня // Економіка і держава. – 2010. – № 6. – С. 6 – 9.

9. Індивідуальні завдання

Тематика рефератів з дисципліни «Глобальна економіка»

Назва та номер теми	Тема реферату
Тема 1. Загальна теорія і методологія глобалістики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глобалізація, її вплив на сучасну економіку. 2. Глобалістика, етапи її становлення. 3. Особливості сучасного етапу глобалістики. 4. Базові концепції, які характеризують історичні рамки глобалізації.
Тема 2. Глобалізація як економічна категорія, процес, явище	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретична база сучасного глобалізму. 2. Взаємовпливовість глобалізації та регіоналізації: сутність та особливості. 3. Економічна природа, сутність та структури рушійних сил глобалізації міждержавних господарських відносин
Тема 3. Становлення глобальної економіки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Геоекономічний атлас та його складові. 2. Моделі сучасного світу та перспективи його еволюції.
Тема 4. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Значення критики процесів глобальних трансформацій представниками різних соціально-політичних груп для розвитку глобальної економіки. 2. Взаємовпливовість глобалізації та регіоналізації: сутність та особливості. 3. Взаємодія національних та інтернаціональних інтересів у процесі глобалізації.
Тема 5. Парадокси глобалізації та проблеми її доказової бази	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні економічні парадокси, їх вплив на світову економіку. 2. Парадокс глобальної стратифікації.
Тема 6. Альтерглобалізм та його форми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Феномен альтерглобалізму. 2. Основні напрями альтерглобалізму. 3. Місце альтерглобалізму у сучасній глобалістиці. 4. Вплив антиглобалізму на процеси глобалізації.
Тема 7. Глобальна економіка як прогностична реальність	<ol style="list-style-type: none"> 1. Песимістичні сценарії глобального розвитку. 2. Оптимістичні сценарії глобального розвитку. 3. Варіанти найбільш реально прийнятних сценаріїв розвитку світу.
Тема 8. Інституційне середовище глобальних трансформацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інститут держави і його трансформація в умовах глобалізації. 2. Феномен метакорпорацій у глобальній економіці. 3. Місце міжнародних організацій в інституційному середовищі глобальної економіки.
Тема 9. Регулятивні механізми глобальної економіки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державні механізми регулювання економіки в умовах глобалізації. 2. Вплив метакорпорацій на процес економічного розвитку світу.
Тема 10. Міжнародні стратегії глобалізації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема стратегій розвитку у глобалістиці. 2. Особливості стратегії таласократії в сучасному світі. 3. Варіанти стратегій глобального розвитку світу.
Тема 11. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інтеграція України до глобального економічного простору. 2. Зовнішньоекономічні відносини України та Європейського Союзу. 3. Діяльність України у міжнародних економічних організаціях.

Рекомендації та завдання для виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання

Цілі виконання контрольної роботи: закріплення і поглиблення теоретичних знань і практичних навичок, засвоєння загальних закономірностей, принципів і методів соціальної відповідальності. Працюючи над контрольною роботою, необхідно показати уміння чітко і стисло викладати матеріал.

Попереднім етапом підготовки до написання контрольної роботи є вивчення наукової літератури, а також найважливіших положень теорії і практики соціальної відповідальності.

Контрольна робота складається з:

- трьох теоретичних питань;
- чотирьох тестових завдань;
- трьох практичних завдань.

Відповіді на теоретичні питання повинні бути повними, послідовними, зрозумілими для сприйняття.

Відповіді на тестові завдання слід обґрунтувати.

При виконанні практичних завдань необхідно застосовувати отримані теоретичні знання.

Перелік та зміст практичних та тестових завдань наведено у відповідних методичних вказівках до виконання контрольних робіт і самостійної роботи студентів заочної форми навчання з дисципліни.

Контрольна робота здається не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії. Оцінка недиференційована (зараховано). Контрольна робота зараховується, якщо повністю освітлені теоретичні і практичні питання, правильно виконані тестові завдання. Робота повертається на доопрацювання у випадку:

- неповного освітлення теоретичних і практичних питань;
- відсутності висновків і пропозицій з питання;
- помилок в тестах, або відсутність пояснень до них;
- недотримання вимог до оформлення роботи.

Варіант контрольної роботи відповідає останній цифрі залікової книжки (якщо остання цифра 0, студент виконує 10 варіант). Сітку завдань контрольної роботи по варіантах наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Завдання по варіантах

№ варіанту	Номери теоретичних питань	Номери тестових завдань	Номери практичних завдань
1	1, 11, 21	1, 11, 21, 31	1, 11, 21
2	2, 12, 22	2, 12, 22, 32	2, 12, 22
3	3, 13, 23	3, 13, 23, 33	3, 13, 23
4	4, 14, 24	4, 14, 24, 34	4, 14, 24
5	5, 15, 25	5, 15, 25, 35	5, 15, 25
6	6, 16, 26	6, 16, 26, 36	6, 16, 26
7	7, 17, 27	7, 17, 27, 37	7, 17, 27
8	8, 18, 28	8, 18, 28, 38	8, 18, 28
9	9, 19, 29	9, 19, 29, 39	9, 19, 29
10	10, 20, 30	10, 20, 30, 40	10, 20, 30

Теоретичні питання для виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання

1. Глобалізаційні та інтеграційні процеси в сучасній економічній системі.
2. Глобалізація в науково-технологічній сфері. Становлення “нової економіки”.
3. Глобалістика як нова самостійна наука, етапи її становлення.
4. Глобальна економічна безпека та шляхи її забезпечення.
5. Економічні кризи в умовах глобалізації.
6. Альтерглобальні сценарії світового розвитку.
7. Бідність і поляризація в глобальних умовах розвитку
8. Біполярний сценарій глобального розвитку і основні напрями його реалізації.
9. Вплив глобалізації на країни – лідери світової економіки.
10. Ключові чинники глобальних трансформацій.
11. Країни, що розвиваються в умовах глобалізації. Потенціал і характер формування конкурентних переваг.
12. Масштаби і динамізм розвитку процесів торгівельної глобалізації.
13. Міжнародні організації та їх роль в становленні глобального світового порядку.
14. Національні фірми в транснаціональних корпоративних системах в умовах глобалізації.
15. Негативні прояви сучасного стану глобального розвитку.
16. Нерівномірність економічного та соціального розвитку країн в умовах глобалізації
17. Об’єкти і суб’єкти глобальної системи економічного регулювання.
18. ООН і нові пріоритети світового розвитку. Проблема трансформації і механізму функціонування.
19. Основні суперечності глобальних трансформацій.
20. Основні школи сучасної глобалістики.
21. Перспективні сценарії глобального розвитку.
22. Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці.
23. Регіоналізація як сценарій глобальних трансформацій.
24. Роль і функції держави в умовах глобальних трансформацій.
25. Соціокультурні і політичні аспекти глобалізації.
26. Сучасна система регулювання глобальних процесів та об’єктивна необхідність її вдосконалення.
27. Транснаціоналізація як основний фактор формування глобальної економіки.
28. Фактори економічного розвитку країн – лідерів світ господарства в глобальних умовах.
29. Фактори економічного розвитку країн, що розвиваються, в умовах глобалізації.
30. Характеристика ключових глобальних проблем економічного розвитку.

10. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, участі у семінарських заняттях, при виконанні контрольної роботи, самостійній роботі з навчальною і спеціальною літературою.

Лекція є основною формою навчального процесу. Мета лекції – розкрити основні положення теми, досягнення науки, з'ясувати невирішені проблеми, узагальнити досвід роботи, дати рекомендації щодо використання основних висновків за темами на практичних заняттях. Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв'язання. Учасники заняття аналізують проблему, виявляють причинно-наслідкові зв'язки, висувають шляхи її оптимального вирішення, відповідають на запитання і дискутують. Самостійна робота студентів полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, ділові ігри, презентації. Проблемні лекції – при читанні лекції студентам даються проблемні питання для самостійного розміркування, на які вони можуть відповісти в процесі лекції. Система питань у ході лекції відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді (ЗМ 1 – 11). Робота в малих групах – використовуються з метою активізації роботи студентів при проведенні семінарських і практичних занять. Це так звані групи психологічного комфорту, де кожен учасник відіграє особливу роль і певними своїми якостями доповнює інших. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкуванні (ЗМ 2, 8, 9). Семінари-дискусії (круглий стіл) – передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів (ЗМ 4, 6). Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу (ЗМ 11). Ділові ігри – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій (ЗМ 10).

11. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) та підсумковий (екзамен) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів з публікацією тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Результати поточно-модульного контролю виставляються в журналах обліку роботи

викладача.

Повторне виконання модульних контрольних робіт та індивідуальних завдань на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів.

Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку "FX", то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

У разі отримання студентом за рейтинговим показником оцінки "F", то він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни протягом наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані студентом при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

6. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

- відповідь на питання семінарського заняття оцінюється в 5 балів;
- підготовка реферату (8-10 стор. рукописного тексту із зазначенням джерел інформації) – 2 бали;
- два тестових контролі (по 100 тестових завдань), по кожному з яких можна набрати бали відповідно до кількості правильних відповідей (за кожних 10 правильних відповідей – 1 бал).

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Глобальна економіка»

Кількість балів за модуль	Поточне тестування та самостійна робота (70)								екзамен	разом
	Модуль 1			Модульний контроль (10 балів)	Модуль 2.					
Змістові модулі	ЗМ 2	ЗМ 4	ЗМ 6		ЗМ 8	ЗМ 9	ЗМ 10	ЗМ 11		
Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	22				28					
Кількість балів за видами робіт:										
активність на практичних заняттях	5	5	5		5	5	5	5		
Виконання самостійної роботи студентів	3	2	2		2	2	2	2		
								30	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять і самостійної роботи студентів з нормативної навчальної дисципліни «Глобальна економіка» для студентів факультету економіки і підприємництва напряму підготовки 0305 – економіка та підприємництво спеціальностей 8.03050401 – економіка підприємства, 8.03050701 – маркетинг, 8.03050801 – фінанси і кредит, 8.03050901 – облік і аудит / Л.В. Смолій. – Умань, 2014.

12. Рекомендована література

Базова

1. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: навч. посіб. / Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2009. – 364 с.
2. Мазурок П.П. Глобальна економіка: навч. посіб. / П.П. Мазурок, Б.М. Одягайло, В.В. Кулішов, О.М. Сазонец. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 208 с.
3. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації/За ред. Г.Лук'яненка.- К.: КНЕУ, 2001.- 538 с.
4. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція та глобальні проблеми сучасності. Навчально-методичний посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 206 с.
5. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г.Білорус, Д.Г.Лук'яненко та ін. - К.: КНЕУ, 2001.
6. Світова економіка: підручник / За ред. С.В. Головки. – К.: Либідь, 2007. – 638 с.
7. Дахно І.І. Світова економіка: навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2006. – 264 с.
8. Міжнародна економіка: підручник / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2009. – 560 с.
9. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2009. – 356 с.
10. Міжнародні організації: навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2007. – 440 с.
11. Україна і світове господарство. Взаємодія на межі тисячоліть. Навч. посібник / А.С.Філіпенко, Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник та ін. — К.: Либідь, 2002.

Допоміжна

1. Бабій Л. Роль наднаціональних і міжнародних організацій у формуванні глобального економічного правопорядку / Л. Бабій // Право України. – 2010. – № 1. – С. 155 – 162.
2. Білорус О.Г. Глобальна інтеграція і тенденції кризової еволюції світу / О.Г. Білорус // Економічний часопис – XXI. – 2010. – № № 7/8. – С. 3 – 9.
3. Богомолов О. Мировая экономика в эпоху глобализации/ О. Богомолов // Международная экономика. – 2008. – № 4. – С. 8 – 12.
4. Боднар І.Р. Наслідки фінансової глобалізації для України/ І.Р. Боднар // Фінанси України. – 2009. – № 8. – С. 68 – 75.
5. Вітер Д.В. Свобода уявна і свобода реальна: неолібералізм та економічна реальність глобалізму / Д.В. Вітер // Вісник Академії митної служби України. – 2010. – № 2. – С. 109 – 114.
6. Гайдуцький І. Характеристика глобальної діяльності ТНК / І. Гайдуцький // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 9. – С. 29 – 32.
7. Гайдуцький І.П. Привабливість України для транснаціональних корпорацій/ І.П. Гайдуцький // Економіка АПК. – 2008. – № 4. – С. 152 – 157.
8. Головня О.М. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічне зростання України: оцінка загроз і можливостей/ О.М. Головня // Економіка і держава. – 2010. – № 6. – С. 6 – 9.
9. Касабова І.А. Еволюція наукових поглядів на глобалізацію /І.А. Касабова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 1. – С. 121 – 128.
10. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: Монографія / Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2006. – 248 с.
11. Кальченко Т.В. Статусність міжнародних організацій у регіонально фрагментованій структурі світової системи/ Т.В. Кальченко // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2009. – № 1. – С. 31 – 37.
12. Каримли Э.Б. Кросс-культурное поведение в транснациональных компаниях в условиях интенсивной глобализации/ Э.Б. Каримли // Економіка та держава. – 2009. – № 11. – С. 121– 123.
13. Кібук Т. Економічна глобалізація світу у працях Сато-інституту / Т. Кібук // Схід. – 2006. – № 3. – С. 14 – 16.
14. Клинов В. Особенности современной диагностики мирового хозяйства / В. Клинов // Вопросы экономики. – 2010. – № 9. – С. 78 – 92.
15. Кондратюк О. Місце України у світовому господарстві в умовах глобалізації/ О. Кондратюк // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 6. – С. 64 – 68.

16. Корж М.В. Особливості і проблеми розвитку національної економіки в умовах глобалізації/ М.В. Корж // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 2. – С. 70 – 75.
17. Кричевська Т.О. Глобалізація й еволюція макроекономічної складової довіри державі / Т.О. Кричевська // Економічна теорія. – 2010. – № 3. – С. 80 – 88.
18. Кузьмин Д. Факторы риска в моделях равновесия открытых экономик / Д. Кузьмин // Международная экономика и международные отношения. – 2010. – № 9. – С. 23 – 28.
19. Куриляк В. Цивілізаційно-культурні аспекти формування нового світового економічного порядку/ В. Куриляк // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2009. – № 4. – С. 48 – 57.
20. Куриляк В.Є. Цивілізаційний розвиток світової економіки: етапи та концепції / В.Є. Куриляк, С.О. Геращенко // Вісник Академії митної служби України. – 2010. – № 2. – С. 31 – 38.
21. Кучерук Д.Г. Рушійні сили глобального економічного розвитку: теоретико-методологічні основи дослідження / Д.Г. Кучерук // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 4. – С. 58 – 61.
22. Литвинов В. Глобализация мировой экономики в начале третьего тысячелетия / В. Литвинов, А. Кондрахин, Н. Коваленко // Международный сельскохозяйственный журнал. – 2008. – № 3. – С. 16 – 18.
23. Лопаткина А.Н. От «Вашингтонского консенсуса» к «Пекинскому» / А.Н. Лопаткина // США Канада: Экономика. Политика. Культура. – 2010. – № 9. – С. 59 – 71.
24. Паньков В.С. Глобализация экономики: сущность, реалии, виды на будущее/ В.С. Паньков // Международная экономика. – 2009. - № 6. – С. 4-23.
25. Пшеничнюк Д. Концепція тісного зв'язку та імперативні норми іноземної (третьої) країни: європейський досвід / Д. Пшеничнюк // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. – № 3. – С. 11 – 18.
26. Руденко-Сударева Л. Процеси глобалізації та транснаціоналізації: теоретико-методологічний підхід до комплексної оцінки / Л. Руденко-Сударева, О. Мозговий, Д. Гуртов // Журнал європейської економіки. – 2010. – Т. 9. – № 3. – С. 279 – 306.
27. Сарана О.Ю. Вплив глобалізації світової економіки на економічну роль національної держави/ О.Ю. Сарана // Економіка. Фінанси. Право. – 2008. – № 5. – С. 3 – 6.
28. Степахно А.В. Природа економічної глобалізації та її значення для конкурентоспроможності країн / А.В. Степахно // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 6. – С. 185 – 187.
29. Туниця Ю. Діалектика глобалізації в контексті екологічного імперативу/ Ю. Туниця // Вісник національної академії наук України – 2008. – № 2. – С. 8 – 24.
30. Шишков Ю. Государство в эпоху глобализации/ Ю. Шишков // Международная экономика и международные отношения. – 2010. – № 1. – С. 3 – 13.
31. Шкурат І. Транснаціональні корпорації – рушійні сили глобалізації / І. Шкурат// Вісник національної Академії державного управління при Президенті України. – 2005. – № 2. – С. 344 – 352.
32. Чуб О. Фінансова глобалізація: виникнення та розвиток / О. Чуб // Ринок цінних паперів України. – 2008. – № 3/4. – С. 13 – 18.
33. Усатенко О.В. Стратегії інтернаціоналізації для розв'язання глобальних екологічних проблем/ О.В. Усатенко // Екологічний вісник. – 2009. – № 6. – С. 70 – 77).
34. Бондаренко Н.В. Роль державного сектора економіки в розвитку держави в умовах глобалізації / Н.В. Бондаренко // Економіка і держава. – 2010. – № 5. – С. 60 – 63.
35. Будкін В. Економічна глобалізація: витоки, тенденції та протиріччя / В. Будкін // Економіка України. – 2010. – № 11. – С. 87 – 89.
36. Головня О.М. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічне зростання України: оцінка загроз та можливостей / О.М. Головня // Економіка і держава. – 2010. – № 6. – С. 6 – 9.
37. Гурковський В.І. Теоретико-методологічні засади захисту національних інтересів в умовах інформаційної глобалізації // Економіка і держава. – 2010. – № 9. – С. 90 – 92.

13. Інформаційні ресурси

Наукові ресурси:

1. База данных экономики и права ПОЛПРЕД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gntb.gov.ua/ua/e/temple.html?3d>
2. Бібліотечний інформаційно-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://librportal.org.ua/>
3. Виртуальная электронная библиотека – ВВМ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.velib.com/>
4. Електронні каталоги бібліотек України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-catalog.name/>
5. Електронна бібліотека Lib.com.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.com.ua/>
6. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
7. Українська бібліотека – «Джерело» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrlib.com/>
8. arXiv.org - загальнодоступні наукові публікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arxiv.org/>
9. eLIBRARY - Научная Электронная Библиотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elibrary.ru/>

Ресурси органів державної влади:

1. Президент України [Електронний ресурс]: офіційне Інтернет-представництво. - Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
2. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Національний банк України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт.- Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>.
6. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

